

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4096/2018
11.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац, Јелене Боровац, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Светлана Бељин, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Новом Саду, и Дирекције за водне путеве "Плов пут" ..., кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Новом Саду, ради накнаде штете, вредност спора 390.000,00 динара, одлучујући о посебној ревизији првотужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1262/18 од 12.04.2018. године, у седници већа одржаној 11.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1262/18 од 12.04.2018. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П 5430/17 од 23.01.2018. године у усвајајућем делу и **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да тужена Република на име накнаде нематеријалне штете исплати суму опредељену у нижестепеним пресудама.

Свака странка сноси своје трошкове.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 5430/17 од 23.01.2018. године у односу на тужену Републику тужбени захтев је делимично усвојен, па је тужена обавезана да тужиљи на име претрпљених физичких болова исплати 80.000,00 динара, на име претрпљеног страха 180.000,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности 50.000,00 динара, као и суму од 101.700,00 динара на име трошкова парничног поступка. Тужбени захтев у преосталом делу у односу на тужену Републику је одбијен, док је у односу на друготуженог одбијен у целини.

Побијаном другостепеном пресудом жалба тужене Републике је одбијена као неоснована и у усвајајућем делу пресуда је потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде, првотужена је благовремено изјавила посебну ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 404. ЗПП, па је нашао да посебну ревизију треба прихватити, због новог тумачења права и уједначавања судске праксе.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је задобила лаку телесну повреду приликом силаска са скеле у селу ... (обала ... Спуст на скели је био запуштен и неодржаван (неприступачан), па је тужилја приликом силаска пропала кроз "рупу" на скели, у близини рампе.

Код таквог чињеничног стања, првостепени суд сматра да тужена одговара по правилима о објективној одговорности из члана 174. ЗОО. Не постоје услови за ослобођење од одговорности по члану 177. ЗОО, па је одлука о усвајању тужбеног захтева донета и на основу правила о терету доказивања из члана 231. ЗПП.

Жалбени суд прихвата аргументацију првостепеног суда и одговорност првотужене заснива на члану 57. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама ("Службени гласник РС" бр. 73/2010 и 121/2012 скраћено Закон о пловидби). Надлежно министарство је донело решење којим је одобрило отварања скелског пролаза истовремено после његовог одређивања пренело на Општину Беоцин и Град Нови Сад. Република Србија се преношењем овлашћења на јединицу локалне самоуправе није ослободила своје изворне надлежности да се стара о безбедности пловидбе. Послови пловидбе по члану 6. цитираног закона су управни, инспекцијски, технички и други стручни послови којима се обезбеђује безбедност. Они су у надлежности Министарства за послове саобраћаја – Лучке капетаније, Управе за утврђивање способности бродова за пловидбу, Дирекције за водне путеве, Агенције за управљање лукама и овлашћеног правног лица за техничко одржавање водних путева и овлашћеног правног лица за техничко одржавање водних путева на територији АП Војводине све у смислу члана 7. став 1. Закона о пловидби. По ставу 4. цитиране одредбе послови техничког одржавања државних водних путева на територији АПВ у надлежности су овлашћеног правног лица за техничко одржавање државних водних путева.

Из цитираних одредби другостепени суд закључује да безбедност пловидбе представља изворну надлежност тужене и обухвата све послове којима се обезбеђује безбедност пловидбе, а овлашћена правна лица су надлежна само за обављање појединих послова безбедности тачније техничког одржавања. Због тога сматра да Република заједно са правним лицима који су надлежни за послове техничког одржавања солидарно одговарају због пропуста у раду по члану 172. став 1. ЗОО и на основу члана 57. став 1.

Закона о пловидби, јер је надлежни министар издао одобрење за отварање скелског прелаза.

Изложено становиште нижестепених судова није правилно.

У конкретном случају држава није одговорна по правилима о објективној одговорности, као ни по основу правила о одговорности правног лица (члан 172. ЗОО) и члану 35. Устава РС (одговорност државе за накнаду штете).

Да би оштећени остварио право на накнаду штете (члан 154. ЗОО) нужно је да се испуне следећи услови: постојање штетне радње (чињења или нечињења), штете, постојање узрочне везе између радње и последице, као и постојање основа одговорности (одговорност по основу кривице или објективне одговорности, а изузетно одговорност по основу правичности).

У конкретном случају не постоји узрочна веза између штетне радње и последице (штете).

Наиме, држава (надлежно министарство) није ималац скеле (опасне ствари), нити се она бави опасном делатношћу (превозом) да би била одговорна по основу објективне одговорности из члана 174. ЗОО. Она је послове, експлоатације и одржавања безбедности поверила јединици локалне самоуправе па би лица којима су послови поверени могла бити одговорна по основу члана 176. ЗОО. Обавеза старања о безбедности пловидбе и издавање одобрења установљене посебним законом (Законом о пловидби...) је удаљен, а не адекватни узрок штете (теорија адекватне узрочности је доминантна у нашој судској пракси). Цитирани закон не садржи ни једну одредбу о одговорности државе за накнаду штете. Штета је проузрокована од стране правног лица које је вршило превоз и због његовог поступања, односно нечињења (неодржавања сигурности пловила), штета не би настала и то је адекватни а и непосредни узрок штете. Из напред изнетих разлога држава није писивно легитимисана у овој парници, због чега је тужбени захтев неоснован.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци у ставу другом.

Тужена је успела у спору па би јој припадало право на накнаду трошкова парничног поступка. Али како трошкове није тражила, а тужили због неуспеха у спору трошкови не припадају, то је Врховни касациони суд одлучио да свака странка сноси своје трошкове.

На основу члана 165. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци у ставу трећем.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић